

Gabrijela Bošnjak (HSLs), 29-godišnja poduzetnica, peta na listi 12 liberalnih stranaka

Do stanova za mlade olakšavanjem privatnih investicija u stanogradnju

Iva Boban Valečić

Političke stranke u Hrvatskoj redom se kunu u predanost politikama za mlade i mladima, no na izbornim listama to se u pravilu ne vidi. Dapače, liste za predstojeće euroizbore otkrivaju da je prosječna dob kandidata 50 godina, što je za čak pet godina više nego desetljeće ranije. Mladih od 30 godina manje je od 10 posto, a među njima je Gabrijela Bošnjak (HSLs), 29-godišnja poduzetnica iz Zagreba, peta na Fair play listi koju čine kandidati 12 stranaka liberalnog predznaka.

Mladih u Saboru gotovo pa i nema, a slično je i s listama za Europski parlament. Zbog čega je to tako? Mogu li mladi uopće utjecati na politiku u Hrvatskoj?

U demokratskim sustavima svaka skupina može utjecati na politiku, dapače, upravo je liberalna demokracija ta koja omogućava slobodno organiziranje, slobodu govora i prisustva u javnom prostoru, medijima... To rade sindikati, udruge poslodavaca, banaka, razne nevladine udruge... Pa tako mogu i mladi. Međutim, postoji nekoliko preduvjeta da bi se taj "utjecaj" i dogodio, a to je da mora postojati kritična masa bilo koje grupacije, volja tih ljudi da se angažiraju i javno zastupaju svoje interese, organiziraju se i utječu na javne politike. Drugim riječima, moramo se izboriti za svoje mjesto "pod suncem", osigurati da se naš glas čuje i naši interesi poštuju i uključuje u političke programe. To ne znači nužno da mladi moraju biti u nekoj političkoj stranci ili na listi, ali bi to u svakom slučaju olakšalo da se čujemo.

U HSLs-u dobro stojite, članica ste Predsjedništva, no šira javnost na nacionalnoj razini još vas ne poznaje. Kako to da se prije EU izbora niste okušali na, recimo, lokalnim ili parlamentarnim izborima?

Studiram međunarodne odnose i diplomaciju i moje učlanjenje u HSLs kao i cjelokupni politički angažman temelje se na mom interesu za ideologije i kako se one odražavaju na naše konkretne živote. Budući da studiram i radim, odnosno vodim svoje građevinsko poduzeće, a dan ima samo 24 sata, sad sam uspjela odvojiti dio svog vremena za konkretan politički angažman i vidim to kao početak. Naime, nije mi svejedno kako će Hrvatska i EU izgledati i funkcionirati sutra, za 10, 20 ili više godina i smatram da svatko od nas pojedinačno ima odgovornost doprinijeti boljitku, razvoju, podizanju standarda. Inače, prije ulaska na EU listu fokusirala sam se na djelovanje unutar HSLs-a i na izgradnju solidne baze podrške kroz lokalne inicijative i projekte, a ovim angažmanom želim doprinijeti tome da Hrvatska zadrži minimalno jednog liberalnog predstavnika u Europskom parlamentu.

Profesionalno ste se vezali uz izrazito "muški" sektor, građevinu. Je li se mladoj ženi teže probiti tu ili u politici?

Vjerujem da je ključna stvar dokazati da si kao profesionalka sposobna raditi svoj posao bolje nego drugi, nadmetati se s bilo kime na tržištu, isporučiti svojim klijentima

ono što obećaš, ponudiš, a sve ostalo je manje važno. Da, jesam žena u "muškom sektoru", građevini, ima to svojih izazova, ali ne dozvoljavam da to bude kriterij u onome što radim. Isto vrijedi i za politiku – imam stavove i spremna sam ih argumentirati i boriti se za isporuku zdravorazumskih, liberalnih politika. I natjecati se s bilo kime tko je u političkoj areni, neovisno o spolu. Iz mojih liberalnih uvjerenja proizlazi da su stručnost, marljivost i posvećenost ključni bez obzira na spol.

Jedan od većih problema za mlade u Hrvatskoj trenutno je priličnost stanovanja. Možete li na to utjecati s razine EU? Kako? Što planirate napraviti na tom planu?

Kao liberalka, vjerujem u važnost tržišnih rješenja i poticanja privatnih inicijativa za rješavanje problema priličnosti stanovanja. Na razini EU možemo utjecati kroz stvaranje povoljnog okvira za privatne investicije u stanogradnju, smanjenje birokratskih prepreka i poticanje konkurencije na tržištu nekretnina. Planiram se zalagati za korištenje EU fondova kako bi se potaknulo ulaganje u inovativne i održive građevinske

projekte te za pružanje podrške mladim poduzetnicima i startupima u građevinskom sektoru.

Stalan problem je i nezaposlenost mladih, njihova potplaćenost i nesigurna radna mjesta. Kako ocjenjujete aktualne programe EU za mlade? Treba li te mjere ojačati i kako?

Aktualni EU programi za mlade, poput Garancije za mlade, korisni su, ali vjerujem da bismo trebali više naglasiti tržišna rješenja kako bi se problem učinkovitije rješavao. Ključno je smanjiti regulacije i birokraciju koje otežavaju poslovanje i zapošljavanje te stvoriti povoljnije uvjete za poduzetništvo i inovacije. Poticanje mladih da pokreću vlastite poslove putem jednostavnijih procedura, poreznih olakšica i pristupačnih finansijskih instrumenata može stvoriti nova radna mjesta i poboljšati ekonomske prilike. Umjesto prekomjerne regulacije tržišta rada, trebamo se fokusirati na fleksibilnije radne uvjete i promoviranje mobilnosti unutar EU kako bi mladi lakše pronašli poslove koji odgovaraju njihovim vještinama, interesima, ali i motivaciji da rade i stvaraju.

Bilježimo i negativne trendove po pitanju mentalnog zdravlja mladih, naročito nakon pandemije COVID-19. Što tu može učiniti EU, a što Hrvatska?

Pandemija je bila neočekivana i na neki je način pokazala niz slabosti i Europske unije, ali i nacionalnih sustava. Danas se susrećemo s posljedicama, a jedna od njih je i mentalno zdravlje mladih. EU može pomoći financiranjem programa za mentalno zdravlje i razmjenu najboljih praksi među državama članicama te Hrvatska treba integrirati te programe i osigurati pristup kvalitetnoj mentalnoj zdravstvenoj skrbi u školama i zajednicama. Ono što vidim kao ključno jest da se podigne svijest ljudi o tome i da se ulaže u prevenciju, a ne da čekamo da problemi eskaliraju.

Kao jednu od tema kojima se intenzivno planirate baviti navodite održivost. Znači li to da mislite kako Europi treba još stroža ekološka i klimatska politika?

Vjerujem da održivost i ekonomski rast mogu ići ruku pod ruku kroz tržišna rješenja i inovacije. Umjesto nametanja strožih regulacija, trebamo poticati privatne inicijative i ulaganja u zelene tehnologije koje će smanjiti emisije i zaštititi okoliš. Ključna je uloga poduzetnika i tržišnih snaga u pronalaženju učinkovitih i održivih rješenja. A upravo je inovativnost, a posljedično i konkurentnost jedna od slabosti Europe u odnosu na SAD, Kinu i druge države koje su stvorile kvalitetnije uvjete za poticanje inovacija. Europa treba stvoriti povoljan okvir za inovacije i razvoj tehnologija koje će omogućiti održiv rast. To uključuje smanjenje birokratskih prepreka, osiguravanje pristupa finansijskim sredstvima za zelene projekte i poticanje konkurencije na tržištu. Tako možemo postići ciljeve održivosti bez nepotrebnog ograničavanja gospodarskog rasta.

Kako to pomiriti s interesom poljoprivrede i starih industrija, u kojima buja nezadovoljstvo koje osjetno mijenja političku sliku Europe?

Uvijek postoji konflikt između postojećeg stanja i promjene, to je društveni proces u kojem postoje interesi s obje strane. Tržišna rješenja i inovacije mogu pomiriti interese održivosti s potrebama poljoprivrede i starih industrija, a država bi trebala tu tranziciju moderirati. Nije bit poljoprivrednicima nametati stroge regulative, nego poticati ono što vidimo da donosi najveće dobro za najveći broj ljudi. To znači smanjenje birokratskih prepreka, poticanje privatnih investicija u modernizaciju i zelene tehnologije te pružanje podrške poduzetnicima kroz porezne olakšice i finansijske instrumente. Također, važno je osigurati programe prekvalifikacija i obrazovanja za radnike u tradicionalnim sektorima kako bi se mogli prilagoditi novim tehnologijama i zahtjevima tržišta. Tako možemo postići balans između ekonomske održivosti i zaštite okoliša, omogućujući sektorima da se transformiraju i ostanu konkurentni u globalnoj ekonomiji.

Valter Flego, prvi na vašoj izbornoj listi, okomio se posljednjih dana na inicijativu Mosta da se u temeljne dokumente EU unese kršćanska baština. Zašto je ta inicijativa tako problematična?

Europska unija temelji se na vrijednostima pluralizma, tolerancije i sekularnosti. Nije dvojbeno da je kršćanstvo duboko ukorijenjeno u naše živote, tradicije i način života. Međutim, kao liberalka vjerujem da trebamo čuvati prostor slobode za religijska uvjerenja svakog pojedinca i da je to uloga države i, u ovom slučaju, Europske unije. Znači, nismo mi protiv kršćanstva ili činjenice da je kršćanstvo dio kulture ili naših života, ali vjerujemo da je održati neutralnost i inkluzivnost EU kako bi svi građani, bez obzira na vjeru ili uvjerenja, osjećali da su ravnopravni članovi zajednice. ●